

СПРАВА «ГОРДИНА ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF GORDYNA v. UKRAINE)

(Заява № 10416/24)

Стислий виклад рішення від 28 серпня 2025 року

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за пунктом 1 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на незаконне тримання під вартою, пунктом 3 статті 5 Конвенції на надмірну тривалість тримання під вартою, а також за пунктом 5 статті 5 Конвенції у зв'язку з тим, що ефективне право на відшкодування шкоди за порушення пункту 3 статті 5 Конвенції не передбачено у національній правовій системі. Розглянувши скарги заявника, Європейський суд зауважив, що коли постає питання про «законність» взяття під варту, у тому числі, чи було дотримано «порядок, встановлений законом», Конвенція по суті посиляється на національне законодавство та встановлює зобов'язання забезпечувати дотримання його матеріальних і процесуальних норм. Однак лише дотримання національного законодавства недостатньо: окрім того, пункт 1 статті 5 Конвенції вимагає, щоб будь-яке позбавлення свободи відповідало меті захисту особи від свавілля. З огляду на свою практику з цього питання Європейський суд дійшов висновку, що у цій справі тримання заявника під вартою не відповідало пункту 1 статті 5 Конвенції та констатував порушення цього положення Конвенції. Щодо інших скарг заявника Європейський суд дійшов висновку, що вони також свідчать про порушення Конвенції у контексті його висновків в рішеннях у справах, наведених в таблиці у додатку.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. Оголошує заяву прийнятною;
2. Постановляє, що ця заява свідчить про порушення пункт 1 статті 5 Конвенції у зв'язку з незаконним триманням під вартою;
3. Постановляє, що було порушено Конвенцію у зв'язку з іншими скаргами, висунутими за усталеною практикою Суду (див. таблицю у додатку).
4. Постановляє, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику суми, зазначені у таблиці в додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.